

4.1.8. προτείνει την υιοθέτηση ενός ευρωπαϊκού (ή και παγκοσμίως αποδεκτού) πλαισίου κωδίκων δεοντολογίας, κατευθυντήριων γραμμών και βασικών μέτρων, όπως είναι οι «ανοιχτές γραμμές» («hot-lines») και οι υπεύθυνοι για την προστασία της νεολαίας·

4.1.9. προτείνει την προώθηση όλων των υιοθετούμενων μέτρων, πολιτικών και πρωτοβουλιών σε σχέση με τις νέες υπηρεσίες με σκοπό τη διασφάλιση της χρησιμοποίησής τους, έτσι ώστε να αυξηθεί ο αριθμός των χρηστών τους.

Βρυξέλλες, 29 Απριλίου 1998.

Ο Πρόεδρος

της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Tom JENKINS

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα την «Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για ένα πολυετές κοινοτικό πρόγραμμα δράσης για την προώθηση της ασφαλούς χρήσης του Ίντερνετ»⁽¹⁾

(98/C 214/08)

Στις 26 Ιανουαρίου 1998, και σύμφωνα με το άρθρο 130, παράγραφος 3 της Συνθήκης, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το τμήμα μεταφορών και επικοινωνιών, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του την 1η Απριλίου 1998 με βάση εισηγητική έκθεση της κ. Drijfhout-Zweijtzer.

Κατά την 354η σύνοδο ολομέλειας της 29ης και 30ης Απριλίου 1998 (συνεδρίαση της 29ης Απριλίου), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 116 ψήφους υπέρ, 1 κατά και 3 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Η Επιτροπή αναγνωρίζει τις πολλές δυνατότητες που προσφέρει το Ίντερνετ στον οικονομικό, κοινωνικό, εκπαιδευτικό και πολιτιστικό χώρο, καθιστά όμως σαφές ότι τις δυνατότητες αυτές μπορεί να ιδιοποιηθούν εγκληματικές οργανώσεις και ότι το δίκτυο περιλαμβάνει (αν και σε περιορισμένη έκταση), παράνομο και βλαβερό περιεχόμενο.

1.1.1. Το παράνομο περιεχόμενο θεωρείται συχνά συνώνυμο με την παιδική πορνογραφία. Όμως, το παράνομο περιεχόμενο περιλαμβάνει περισσότερα πράγματα· σχετίζεται με μια μεγάλη ποικιλία ζητημάτων:

- εθνική ασφάλεια (οδηγίες για την κατασκευή βομβών, παραγωγή ναρκωτικών, τρομοκρατικές δραστηριότητες)·
- προστασία των ανηλίκων (καταχρηστικές μορφές προώθησης πωλήσεων, βία, πορνογραφία)·
- προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (παρότρυνση σε φυλετικό μίσος ή φυλετικές διακρίσεις)·

— οικονομική ασφάλεια (απάτη, οδηγίες για πειρατική χρήση πιστωτικών καρτών)·

— ασφάλεια των πληροφοριών (κακόβουλη παρέμβαση μέσω υπολογιστή)·

— προστασία της προσωπικότητας (γνωστοποίηση προσωπικών στοιχείων χωρίς άδεια, ηλεκτρονική παρενόχληση)·

— προστασία της φήμης (συκοφαντία, παράνομη συγκριτική διαφήμιση)·

— πνευματική ιδιοκτησία (διάδοση έργων των οποίων προστατεύονται τα πνευματικά δικαιώματα π.χ. λογισμικού ή μουσικής χωρίς άδεια).

1.1.2. Βλαβερό περιεχόμενο σημαίνει τόσο περιεχόμενο που επιτρέπεται αλλά του οποίου η διανομή είναι περιορισμένη (για παράδειγμα, μόνο για ενήλικες) και περιεχόμενο που μπορεί να ενοχλήσει ορισμένους χρήστες, αν και η δημοσίευσή του δεν είναι περιορισμένη λόγω της αρχής της ελευθερίας της έκφρασης.

1.2. Ορθώς πιστεύει η Επιτροπή ότι, παράλληλα με την άσκηση μιας ενεργού πολιτικής για την προαγωγή της υγιούς χρήσης του Ίντερνετ, πρέπει να ληφθούν και μέτρα για να προληφθούν οι καταχρήσεις.

⁽¹⁾ ΕΕ C 48 της 13.2.1998, σ. 8.

1.3. Το πρόγραμμα δράσης που έχει υποβληθεί αποσκοπεί στον περιορισμό της ποσότητας του βλαβερού και παράνομου περιεχομένου που εμφανίζεται στο Ίντερνετ. Δεδομένου ότι η λειτουργία του Ίντερνετ δεν είναι δυνατόν να περιχαρακωθεί με εικονικά όρια και συνοριακούς στύλους και τα κράτη μέλη ερμηνεύουν με διαφορετικό τρόπο αυτό που θεωρείται ότι αποτελεί βλαβερό ή παράνομο περιεχόμενο, το θέμα ενδείκνυται κατ'έξοχήν για ανάληψη δράσης σε ευρωπαϊκή κλίμακα. Για το λόγο αυτό το πρόγραμμα δράσης πρέπει να θεωρηθεί ότι αποτελεί συμπλήρωμα και ενδεχομένως ενίσχυση των μέτρων και των πρωτοβουλιών που έχουν αναληφθεί σε διάφορα κράτη μέλη.

2. Περίληψη της πρότασης της Επιτροπής

2.1. Το πρόγραμμα δράσης έχει τρία σκέλη:

- ενίσχυση της αυτορρύθμισης (κυρίως για τον παρεμποδισμό της διάδοσης παράνομων περιεχομένων)
- προώθηση των συστημάτων κατάταξης και κωδικοποίησης (για τη διήθηση βλαβερού περιεχομένου)
- ενημέρωση και ευαισθητοποίηση (γονέων, διδακτικού προσωπικού και παιδιών).

Σε διάφορες συνεδριάσεις και συσκέψεις που πραγματοποιήσαν, το Συμβούλιο, το Κοινοβούλιο και οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις υποστήριξαν τις γραμμές αυτές.

2.2. Για την εκτέλεση του προγράμματος δράσης απαιτείται χρηματοδοτική ενίσχυση εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (συνολικά 30 εκατομμύρια Ecu για μια περίοδο 4 ετών).

2.2.1. Το πρώτο σκέλος αφορά τη δημιουργία ενός ασφαλούς περιβάλλοντος για τη χρηματοδοτική ενίσχυση και την ίδρυση ενός ευρωπαϊκού δικτύου ανοικτών τηλεφωνικών γραμμών (hot lines) και τον καθορισμό κωδικών συμπεριφοράς και κατευθυντήριων γραμμών στους αυτορρυθμιζόμενους οργανισμούς (συνολικά 5,6 εκατομμύρια Ecu).

2.2.2. Το δεύτερο σκέλος αφορά την ανάπτυξη συστημάτων «διήθησης» και αξιολόγησης με την απόδειξη της καταλληλότητας και των πλεονεκτημάτων τους (σύνολο 12,7 εκατ. Ecu).

2.2.3. Το τρίτο σκέλος αφορά την ενθάρρυνση των δράσεων για την ευαισθητοποίηση του κοινού και του διδακτικού προσωπικού, κατ'αρχάς με την κατάρτιση βασικού υλικού (προσαρμοσμένου στις ιδιαιτερότητες κάθε κράτους μέλους) και, στη συνέχεια, με τη διάδοση του υλικού αυτού μέσω ημερίδων εργασίας, παρουσιάσεων καθώς και των διαθέσιμων διαύλων επικοινωνίας (συμπεριλαμβανομένου και του Ίντερνετ). Οι συνολικές δαπάνες που απαιτούνται για το σκέλος αυτό υπολογίζεται ότι ανέρχονται σε 9,4 εκατομμύρια Ecu.

2.2.4. Το τέταρτο σκέλος σχετίζεται με δράσεις υποστήριξης (νομικά θέματα, συνεδριάσεις και αξιολογήσεις). Για το σκοπό αυτό απαιτείται ποσό 2 εκατομμυρίων Ecu.

3. Παρατηρήσεις της ΟΚΕ

3.1. Σε γενικές γραμμές, η ΟΚΕ επικροτεί όλως ιδιαίτερος το σχέδιο δράσης που καταρτίστηκε από την Επιτροπή. Παρατηρεί δε ότι με τις προτεινόμενες δράσεις καταβάλλεται μια πραγματική προσπάθεια για την καταπολέμηση «του κακού». Στην ουσία, είναι ακόμη σημαντικότερο να γίνει μια προσπάθεια για να αλλάξει η νοοτροπία που επικρατεί, ούτως ώστε να περιοριστούν οι υπερβολές. Ωστόσο, η ΟΚΕ αντιλαμβάνεται όμως ότι η ιδέα αυτή δεν είναι καθόλου ρεαλιστική.

3.1.1. Η ΟΚΕ αισθάνεται ιδιαίτερη ικανοποίηση για τη διάκριση που κάνει η Επιτροπή μεταξύ παράνομου και βλαβερού περιεχομένου στο πρόγραμμα δράσης που κατάρτισε.

3.1.1.1. Ωστόσο, εξετάζοντας τα συγκεκριμένα μέτρα που προτείνονται, η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι δίδεται ελάχιστη σημασία στο θέμα του παράνομου περιεχομένου σε τομείς που αφορούν την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας, την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και την ιδιωτική ζωή καθώς και σε αδικήματα που αφορούν την εθνική ασφάλεια και την προστασία των οικονομικών συμφερόντων. Παρά το γεγονός ότι στο πρόγραμμα δράσης όλα αυτά τα θέματα συμπεριλαμβάνονται στην έννοια του παράνομου περιεχομένου, το μεγαλύτερο μέρος των κονδυλίων (20,1 εκ. Ecu) διατίθεται για τις γραμμές δράσεις που είναι προσανατολισμένες στην προστασία των ανηλίκων (με την ανάληψη ενημερωτικών πρωτοβουλιών και την ανάπτυξη βοηθητικών μέσων για τους χρήστες). Η ΟΚΕ κρίνει ότι πρόκειται για μια σημαντική παράλειψη, στην οποία θα επανέλθει στα συμπεράσματα.

3.1.1.2. Η ΟΚΕ συμφωνεί απολύτως με το συμπέρασμα ότι η καταπολέμηση του παράνομου περιεχομένου πρέπει να επιδιωχθεί κυρίως μέσω της αυτορρύθμισης και της εφαρμογής της νομοθεσίας.

3.2. Ωστόσο, η ΟΚΕ διερωτάται κατά πόσον η μέθοδος που ακολουθείται για την παρεμπόδιση της διάδοσης του βλαβερού περιεχομένου, δηλαδή η ύπαρξη βοηθητικών μέσων και γνώσεων για την πρόληψη της διάδοσης παρόμοιων πληροφοριών, αρκεί για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Η ΟΚΕ δεν είναι εκ των προτέρων βέβαιη αν η τεχνολογική λύση που προτείνεται από την Επιτροπή αρκεί για την επίλυση ενός κοινωνικού προβλήματος.

3.2.1. Ένας από τους κινδύνους που απορρέουν από αυτή την αντιμετώπιση είναι ότι οι γονείς και το διδακτικό προσωπικό μπορούν να πιστεύουν, μετά την εγκατάσταση ενός συστήματος διήθησης, ότι τα παιδιά τους είναι προστατευμένα και ότι μπορούν να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν προγράμματα χωρίς επίβλεψη, χωρίς να αντιλαμβάνονται ότι υπάρχουν διάφορες «κερκιόπορτες» που θα μπορούσαν να ανακαλυφθούν σύντομα, ιδιαίτερος από τα παιδιά. Όντως, στην πράξη αποδεικνύεται συχνά ότι τα παιδιά έχουν καλύτερη γνώση των ηλεκτρονικών υπολογιστών από ό,τι οι γονείς και οι δάσκαλοί τους. Η ΟΚΕ διερωτάται κατά πόσον η ομάδα στόχος (γονείς και διδακτικό προσωπικό) συμμετέχει σε επαρκή βαθμό στην ανάπτυξη του συστήματος αυτού.

3.3. Αν και η κωδικοποίηση προσφέρει εν γένει σημαντικά πλεονεκτήματα όσον αφορά την κατάταξη και την ευρετηρίαση περιεχομένου, έτσι ώστε να προωθείται η διαφάνεια και να

διευκολύνεται η πρόσβαση στο Ίντερνετ, αυτό ισχύει τόσο για το θεμιτό, όσο και για το αθέμιτο περιεχόμενο. Συνεπώς, η ΟΚΕ επισημαίνει στην Επιτροπή ότι, στην πράξη, η κωδικοποίηση μπορεί κάλλιστα να έχει αντίθετες επιδράσεις. Όντως, η πρόθεση δεν είναι μόνο η ταξινόμηση του αβλαβούς περιεχομένου, αλλά και του δυνητικώς βλαβερού περιεχομένου, όπως είναι η πορνογραφία. Αυτοί που αναζητούν ακριβώς αυτού του είδους το περιεχόμενο θα μπορούν πολύ πιο εύκολα να έχουν πρόσβαση σε βλαβερό περιεχόμενο μέσω του Ίντερνετ.

3.3.1. Από την άποψη αυτή, η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι, παρά τις υποσχέσεις που είχαν δοθεί στο παρελθόν, σήμερα υπάρχει μόνο ένας σημαντικός οργανισμός προγραμμάτων που χρησιμοποιεί φίλτρα PICS (Microsoft Explorer). Άλλοι προμηθευτές, όπως η Netscape και η (Ευρωπαϊκή) Όπερα, δεν υποστηρίζουν φίλτρα PICS. Εάν δεν καταστεί νομικώς υποχρεωτικό, ακόμη και αν η Netscape και η Όπερα προβούν στο βήμα αυτό, θα υπάρχουν πάντα προγράμματα τα οποία δεν υποστηρίζουν τη χρήση PICS, έτσι ώστε ένα παιδί να μπορεί σχετικά εύκολα να παρακάμψει αυτούς τους περιορισμούς. Παρά το γεγονός ότι η στάση της δεν είναι αρνητική όσον αφορά την ανάπτυξη PICS, η ΟΚΕ διερωτάται κατά πόσον αληθεύει ο ισχυρισμός ότι τα PICS μπορούν να μετατρέψουν το Ίντερνετ σε ένα περιβάλλον απαλλαγμένο από βλαβερό περιεχόμενο.

3.4. Η ΟΚΕ συμφωνεί με την άποψη της Επιτροπής ότι η πολιτιστική και κοινωνική πολυμορφία που απορρέει από την ελευθερία έκφρασης συνιστά ένα μεγάλης αξίας αγαθό που δεν επιτρέπεται να υπονομευθεί από τις προσπάθειες για την ασφαλή χρήση του Ίντερνετ, καθώς και ότι η απόφαση κατά πόσο ένα περιεχόμενο είναι βλαβερό ή όχι πρέπει να λαμβάνεται από τον ίδιο τον ενδιαφερόμενο, που ενδέχεται να έχει αναλάβει και ρόλο παιδαγωγού. Επ'αυτού, η ΟΚΕ επισημαίνει στην Επιτροπή ότι (από τεχνική άποψη) τα βοηθητικά μέσα διήθησης δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο από τους γονείς για την προστασία των παιδιών τους από βλαβερό περιεχόμενο, αλλά και από όσους παρέχουν υπηρεσίες πρόσβασης στο Ίντερνετ. Αυτό σημαίνει ότι ένα σύστημα που φημιολογείται ότι «ενδυναμώνει τους χρήστες» μπορεί να μετατραπεί σε μέσο ελέγχου με το οποίο θα υπονομευθεί η ελευθερία επιλογής των πολιτών.

3.5. Η ΟΚΕ επισημαίνει επίσης στην Επιτροπή ότι το Ίντερνετ είναι κάτι περισσότερο από ένα παγκόσμιο δίκτυο επικοινωνίας. Τα φίλτρα PICS (Platform for Internet Content Selection), στα οποία στηρίζονται τα διάφορα συστήματα κωδικοποίησης, δεν προσφέρουν τη λύση στην περίπτωση της αποκαλούμενης «φλυαρίας» (ηλεκτρονική συνομιλία), αλλά και του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και των ομάδων πληροφορικής (φόρουμ συζήτησης). Για το λόγο αυτό, η ΟΚΕ κρίνει ότι τα συστήματα διήθησης που στηρίζονται στην κωδικοποίηση δεν αποτελούν ρεαλιστική επιλογή. Η προτεινόμενη μέθοδος δεν προσφέρει λύση για την περίπτωση σημαντικών εφαρμογών του Ίντερνετ, όπως η «φλυαρία» και το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, που χρησιμοποιούνται και από παιδιά.

3.6. Η ΟΚΕ εφιστά ιδιαίτερος την προσοχή της Επιτροπής στη δυνατότητα του παρεμποδισμού ως λύση εναλλακτική για την κωδικοποίηση. Ο παρεμποδισμός μπορεί μιν να έχει περισσότερο χονδροειδή χαρακτήρα, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι είναι λιγότερο αποτελεσματικός. Στην περίπτωση των προγραμμάτων παρεμποδισμού δεν χρειάζεται κωδικοποίηση εκ μέρους του ιδιοκτήτη ή του διανομέα των πληροφοριών, αλλά εμπιστοσύνη σε τρίτους οι οποίοι μπορούν να καταρτίσουν καταλόγους που προορίζονται για συγκεκριμένες ομάδες στόχους και περιλαμβάνουν ακατάλληλες εκφράσεις. Στις ΗΠΑ υπάρχουν ήδη δεκάδες προγράμματα (Cyberanny, Surfpatrol, κ.λπ.) στα οποία, όταν εγκατασταθούν σε έναν ηλεκτρονικό υπολογιστή με βάση τους καταλόγους αυτούς, όλες οι ακατάλληλες λέξεις και εικόνες αντικαθίστανται από ήχους και τετραγώνια.

3.6.1. Η διάκριση μεταξύ κωδικοποίησης και παρεμποδισμού είναι σημαντική επειδή για την κωδικοποίηση απαιτείται μια συλλογική αντιμετώπιση (με τη συμμετοχή όλων των προμηθευτών) ενώ στην περίπτωση των προγραμμάτων παρεμποδισμού αρχεί η κατάλληλη προαγωγή της καινοτομίας. Αυτό που έχει ιδιαίτερη σημασία όσον αφορά τα προγράμματα παρεμποδισμού είναι η τόνωση της ζήτησης (γονείς, παιδαγωγοί και διδακτικό προσωπικό), ενώ η κωδικοποίηση μπορεί να αποβεί επιτυχής μόνο μέσω μιας συλλογικής, αντιμετώπισης που είναι προσανατολισμένη στην προσφορά. Λαμβανομένων υπόψη όσων αναφέρθηκαν στα προηγούμενα σημεία (3.3-3.5), η ΟΚΕ τρέφει τις υψηλότερες προσδοκίες από λύσεις που είναι προσανατολισμένες στην προαγωγή της ζήτησης εύχρηστων προγραμμάτων παρεμποδισμού.

3.6.2. Η ΟΚΕ θεωρεί ανεδαφικό το επιχείρημα που προβάλλεται από ανθρωπιστικές οργανώσεις ότι με τον παρεμποδισμό περιορίζεται η ελευθερία έκφρασης, επειδή στην περίπτωση παρομοίων προγραμμάτων υπεύθυνος για την ορθή εφαρμογή των κανόνων διήθησης είναι ο παραλήπτης και όχι ο διανομέας. Στην πράξη (στις ΗΠΑ) αποδεικνύεται ότι οι γονείς που αισθάνονται την ανάγκη να δημιουργήσουν ένα ασφαλές περιβάλλον για τα παιδιά τους μπορούν να αξιοποιήσουν τη δυνατότητα αυτή με τα προγράμματα παρεμποδισμού. Η ΟΚΕ υποπτεύεται ότι η άγνοια αυτής της δυνατότητας, αφενός, και η άγνοια του μέσου, αφετέρου, αποτελούν σημαντικούς λόγους για το περιορισμένο ενδιαφέρον που εξακολουθεί να υπάρχει για την ανάπτυξη παρόμοιων προγραμμάτων παρεμποδισμού στην Ευρώπη.

3.7. Κατά τη γνώμη της ΟΚΕ, στο πρόγραμμα δράσης της Επιτροπής δεν γίνεται διάκριση μεταξύ ανοικτών και κλειστών δικτύων. Λόγω του ενδιαφέροντος των πολιτών για εύκολη πρόσβαση σε πληροφορίες υψηλής ποιότητας, δημιουργείται μία αγορά δικτύων που στηρίζονται στην τεχνολογία του Ίντερνετ και αποτελούν μέρος αυτού, ενώ περιλαμβάνουν ένα πολύ περιορισμένο τμήμα των πληροφοριών που περιέχονται στο δίκτυο. Το περιεχόμενο παρόμοιων «μικρο-ίντερνετ» όσον αφορά την ποικιλομορφία και την ποσότητα δεν είναι συγκρίσιμο με ένα παγκόσμιο δίκτυο, όπως το Ίντερνετ.

3.7.1. Οι οργανισμοί παροχής παρόμοιων (ευρείας κλίμακας) μικρο-ίντερνετ ή ενδοδικτύων ελέγχουν τα πάντα και είναι, συνεπώς, σε θέση να προσφέρουν στους πελάτες τους μια εγγυημένη ποιότητα υπηρεσιών, όχι μόνο όσον αφορά τη δυναμικότητα και την ασφάλεια, αλλά και τη δυνατότητα κατανόησης και την αξιοπιστία του περιεχομένου.

3.7.2. Στην περίπτωση αυτών των κλειστών δικτύων αυτών γίνεται επίσης σαφής διάκριση των οργανισμών παροχής περιεχομένου (επιχειρήσεων) και των χρηστών (πελατών). Ατομικές σελίδες χρηστών (αρχικές σελίδες) δεν περιλαμβάνονται στο σύστημα αυτό. Είναι αυτονόητο ότι, κατ' αυτόν τον τρόπο και σε σχέση με ένα δίκτυο παγκοσμίου εμβέλειας όπως το Ίντερνετ, παρόμοια ενδοδίκτυα είναι ευκολότερο να προστατευθούν από την ύπαρξη παράνομου και βλαβερού περιεχομένου. Η ΟΚΕ προβλέπει, συνεπώς, ότι η χρήση παρομοίων κλειστών δικτύων θα σημειώσει αύξηση γιατί ανταποκρίνεται στην επιθυμία των πολιτών για την ασφαλή χρήση του Ίντερνετ. Λαμβανομένου επίσης υπόψη του χρονοδιαγράμματος του προγράμματος δράσης, η ΟΚΕ διερωτάται κατά πόσον οι προτεινόμενες γραμμές δράσεις καλύπτουν την εξέλιξη αυτή.

4. Συμπέρασμα

4.1. Λαμβάνοντας υπόψη τις προτεινόμενες γραμμές δράσης, η ΟΚΕ διερωτάται κατά πόσον μπορούν να υλοποιηθούν οι φιλοδοξίες του προγράμματος. Θεωρεί δε ότι είναι σχεδόν απίθανο τα προτεινόμενα μέτρα να οδηγήσουν μακροπρόθεσμα σε ένα «ασφαλές» Ίντερνετ. Για τη δημιουργία ενός πραγματικά ασφαλούς περιβάλλοντος πρέπει να γίνει και να εξακολουθήσει να γίνεται μια αυστηρή επιλογή του περιεχομένου στην είσοδο. Όμως, η ΟΚΕ θεωρεί ότι η άποψη αυτή δεν είναι ρεαλιστική για την περίπτωση ενός δικτύου παγκοσμίου εμβέλειας, όπως το Ίντερνετ.

4.1.1. Η ΟΚΕ κρίνει επίσης ότι στην πράξη είναι αδύνατο να χρησιμοποιηθεί η κωδικοποίηση για την κατάταξη κάθε είδους περιεχομένου που προσφέρεται μέσω του Ίντερνετ. Εάν σ' αυτό προστεθεί η αδυναμία κατάταξης της επικοινωνίας («φλυναρία», ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, φόρουμ), είναι εύλογο ότι η ΟΚΕ δεν υποστηρίζει την ενεργό προώθηση συστημάτων διήθησης που στηρίζονται στην κωδικοποίηση (δεύτερη γραμμή δράσης).

4.2. Η ΟΚΕ προτείνει, συνεπώς, να περιοριστεί το πρόγραμμα δράσης στην εξάλειψη των παράνομων πληροφοριών (πρώτη γραμμή δράσης), μέσω της αυτορρύθμισης και της εφαρμογής της νομοθεσίας και να δοθεί λιγότερη προτεραιότητα στην ανάπτυξη βοηθητικών μέσων για την καταπολέμηση του βλαβερού περιεχομένου. (δεύτερη γραμμή δράσης).

4.2.1. Στον τομέα αυτό (κατάρτιση συστημάτων διήθησης και αξιολόγησης) η ΟΚΕ προσδοκεί ότι η αγορά θα έχει ενεργητικές επιδράσεις και ότι θα καταρτιστούν προγράμματα εγκλωβισμού που θα διατεθούν στο εμπόριο. Όπως φαίνεται, οι γονείς και το διδακτικό προσωπικό αναζητούν σε ολοένα και μεγαλύτερο βαθμό μεθόδους διήθησης υλικού που κρίνεται

ακατάλληλο για ανηλίκους. Αυτό ισχύει όμως ιδιαίτερος σε περίπτωση που τα προγράμματα μπορούν να εγκατασταθούν από τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους χωρίς δυσκολία. Η ΟΚΕ καλεί της Επιτροπή στα πλαίσια της δεύτερης γραμμής δράσης να ενθαρρύνει τη διεξαγωγή μελετών και την ανάπτυξη προγραμμάτων στο χώρο αυτό, όπου θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν και τα διαθέσιμα συστήματα.

4.2.1.1. Αντιθέτως, η ΟΚΕ αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην τρίτη γραμμή δράσης (παρασκευή και διάδοση βασικού υλικού ειδικού για κάθε κράτος μέλος). Οι γονείς και το διδακτικό προσωπικό πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι, όσον αφορά το Ίντερνετ, πρέπει να επιτηρούν και να διαπαιδαγωγούν τα παιδιά τους.

4.2.1.2. Παρεμπιπτόντως, η σημασία αυτής της γραμμής δράσης δεν περιορίζεται στην προστασία των ανηλίκων. Όλοι οι (μελλοντικοί) χρήστες μπορούν να επωφεληθούν.

4.2.1.3. Η ΟΚΕ αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην ανταλλαγή (θετικών) εμπειριών (π.χ. μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, καταναλωτικών συνδέσμων, κ.λπ.), η οποία συμπεριλαμβάνεται σ' αυτή τη γραμμή δράσης.

4.2.2. Δεδομένου ότι η ΟΚΕ υποστηρίζει με θέρμη τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικτύου ανοιχτών τηλεφωνικών γραμμών (hot lines), η υλοποίηση του σχεδίου αυτού βάσει του προγράμματος δράσης πρέπει να συνοδεύεται από ένα ποσό υψηλότερο των 5,6 εκατομμυρίων Ecu που έχουν αναληφθεί σήμερα για την πρώτη γραμμή δράσης. Η δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικτύου ανοιχτών τηλεφωνικών γραμμών (hot lines) απαιτεί σημαντικές προσπάθειες εκ μέρους πολλών πλευρών καθώς και στενό συντονισμό με το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το οποίο είναι κατά την άποψη της ΟΚΕ κατ' αρχήν αρμόδιο για την προστασία των πολιτών και την τήρηση της νομοθεσίας.

4.2.2.1. Στην περίπτωση αυτή, η ΟΚΕ προτείνει να δεσμευτεί ένα σημαντικό μέρος του κονδυλίου που διατίθεται για τη δεύτερη γραμμή δράσης για τη δημιουργία και τη συντήρηση των κέντρων αυτών και να ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα για τη συνεργασία με τις ενδιαφερόμενες δημόσιες αρχές.

4.3. Τέλος, η ΟΚΕ είναι της γνώμης ότι πρέπει να συσταθούν γραφεία προστασίας των συμφερόντων των καταναλωτών, προκειμένου να δημιουργηθούν ενιαίες και αποτελεσματικές υπηρεσίες εκπροσώπησης αυτών ενόψει της αναμενόμενης ποικιλίας υπηρεσιών, φορέων παροχής υπηρεσιών και οργανισμών λειτουργίας δικτύων. Επιβάλλεται η ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών με την καθιέρωση του θεσμού «νομικών ειδικευμένων» στις ρυθμιστικές αρχές του κλάδου των τηλεπικοινωνιών.

Βρυξέλλες, 29 Απριλίου 1998.

Ο Πρόεδρος

της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Tom JENKINS